

50

JAR

7e jaargang - nr. 6 - juni 1981

Bij een gouden jubileum

De kerk van Overhoven bestaat 50 jaar. Daaraan wordt in dit nummer aandacht besteed.

In onze westerse wereld hebben kerk en kerkgebouwen vanaf het begin een belangrijke rol gespeeld; allereerst op religieus terrein natuurlijk; maar ook op alle andere gebieden was er steeds een stuwende kracht, met name op sociaal en maatschappelijk gebied, op cultuur en kunst, ja op het gehele dagelijkse leven. Dat was ook in Overhoven het geval.

De oprichting van een nieuw rectoraat in 1922 en de ingebruikneming van de kerk in 1931 hebben zoveel krachten in beweging gebracht, zoveel initiatieven ontplooid, zoveel mensen tot enthousiasme aangezet, dat mede daardoor Overhoven geworden is tot wat wij thans kennen als de plaats waar het goed wonen is.

De redactie van het wijkblad wil zich gaarne tot tolk maken van de gehele gemeenschap als zij alle betrokkenen haar **hartelijke gelukwensen** doet toekomen: de pastores, het kerkbestuur, het zangkoor, de misdienaars, evenals de vele werkers achter de schermen, die allen hun steentje hebben bijgedragen tot het goed functioneren van het gehele parochiebestel.

Er is reden om met voldoening achterom te zien; er is nog meer reden om een blik in de toekomst te werpen, hoewel dat in deze onzekere tijden erg moeilijk is. Maar laten wij niet vergeten dat onze menselijke berekeningen bij de kerk niet opgaan!

Bij onze gelukwensen voegen wij het vertrouwen, dat de wijze van de viering van dit gouden jubileum, waarvoor in gezamenlijk overleg gekozen is, dié vruchten moge afwerpen, die ervan verwacht worden!

De redactie

De bouw van de H. Hartkerk te Overhoven

Het plan tot een H. Hartkerk

Het plan om in Overhoven een kerk te bouwen is afkomstig van deken Tijssen. Heeft hij ook de naam H. Hartkerk uitge-

dacht? De volksmond beweert het. In ieder geval is hij het er wel mee eens geweest.

Hij had in 1921 aan de Missionarissen van het H. Hart de zorg voor het Gezellenhuis en de Michielskerk toevertrouwd. In dat zelfde jaar werden door de Congregatie van deze Paters 16 stukjes grond aangekocht in Overhoven. De stukjes lagen vooral in het gebied waar nu de kleuterschool, 't Kaar, het Patersklooster-pastorie, de H. Hart- en Jozeph-school, het Mariahof en het kerkgebouw ligt.

Met deze aankoop was deken Tijssen het eens.

Het is eveneens duidelijk, dat deken Tijssen aan pater Jacobs en gezellen van het begin af aan de volledige zorg voor (Stadbroek en) Overhoven wilde toevertrouwen met inbegrip van het bouwen van een kerk.

De naam van die toekomstige kerk en parochie zou zijn 'H. Hart van Jezus'. Daarover wordt al gesproken in een stuk van 1922, waarin de Paters van Tilburg een groot gedeelte van de grond doorverkopen aan het kerkbestuur van (en dan komt het:) 'De R.K. Kerk en Parochie van het H. Hart van Jezus te Overhoven-Sittard, vertegenwoordigd door J. Jacobs, J.W. Jessen, J. Beaumont, G. Zinken en G. Laumen.'

Bij die grond was ook de 72 are, die door juffrouw Josephine van der Vorst van de Voorstad onder voordelige voorwaarden aan de Congregatie was overgedragen. Op die grond ligt nu de kleuterschool, het Kaar en het aangrenzende gedeelte van de Geldersestraat.

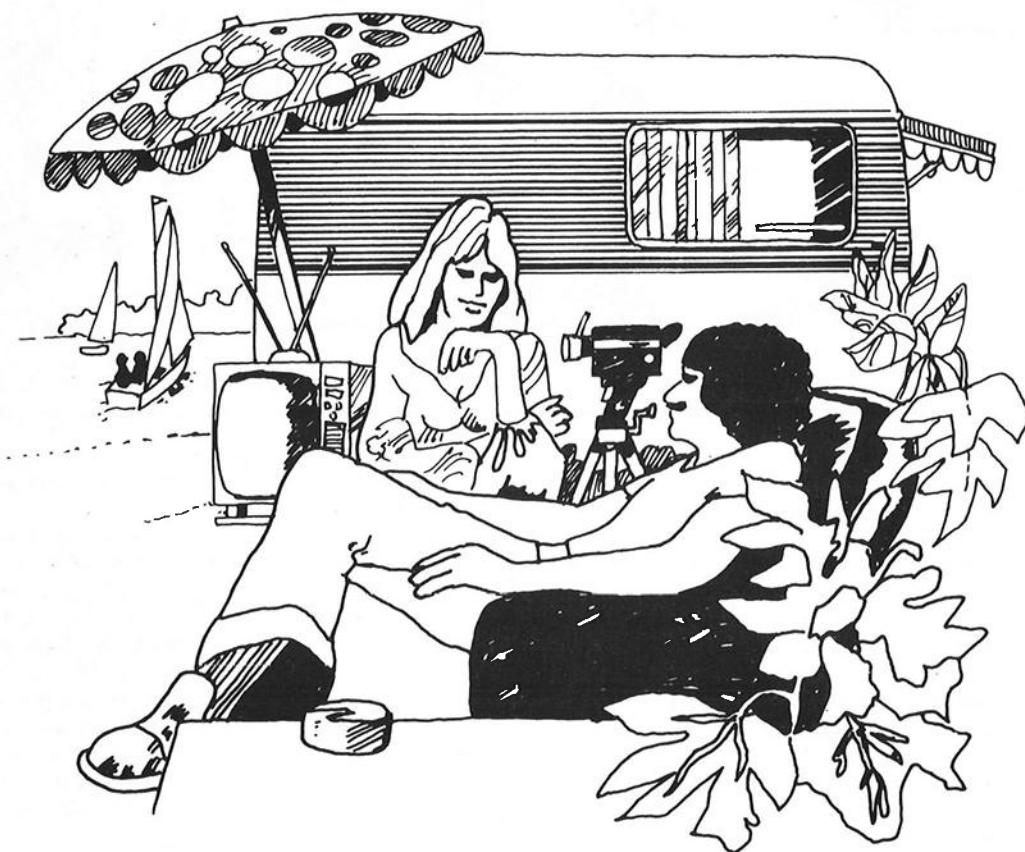
Het huidige Kaar werd gebouwd als patronaat, maar zou voorlopig dienen als hulpkerk. De officiële naam van die hulpkerk was 'Auxiliaire kerk van het H. Hart'. De voorloper dus van de definitieve H. Hartkerk, die al meteen gepland werd op de grond, waar zij nu ligt. Men zegt, dat mej. van der Vorst zelf liever gezien had, dat de definitieve kerk op haar stukje grond aan de Heistraat gebouwd zou worden. Dat zou een betere ligging geweest zijn, vond zij. Of dat zo is?

Al in 1923 duikt er met goedkeuring van deken Tijssen en bisschop Schrijnen een plan op, om een bouwfonds op te richten voor een 'kerk van het H. Hart van Jezus' in Overhoven. Interessant is de motivering daarvoor. Die komt

zie verder pag. 3

Gaat u met vakantie?

Uw buitenlands geld, reis- en bagageverzekering en vakantiekluis voor 't veilig opbergen van uw waardevolle zaken, kunt u snel en goed laten verzorgen door uw spaarbank.

De Spaarbank Limburg wenst u een plezierige en zorgeloze vakantie.

Sittard, Tunnelstraat 85, Tel. 19347

Engelenkampstraat 72, Tel. 17656

Broeksittarderweg 150a, Tel. 16331

spaarbank limburg

Steeds attent voor elke cliënt

hier op neer: Op veel andere plaatsen richt men in onze dagen een H. Hartmonument op in de vorm van een groots beeld; wij willen in Sittard ook een ereken voor het H. Hart, maar dan in de vorm van een monumentaal gebouw; een grootsch monument, dat aan lange eeuwen getuigenis zal afleggen van zijn edelmoedigheid en zijn godsvrucht tot het H. Hart.

Financiering van het gebouw

Of dat bouwfonds er in 1923 al gekomen is, valt te betwijfelen. Wel wordt er in 1929 onder deken Rhoen, burgemeester Coenders en rector van Croonenburg een comité gevormd ter oprichting van 'Het Monument van het H. Hart te Sittard'. De stad wordt in 12 wijken ingedeeld en 12 heren en dames gaan de huizen langs om geld in te zamelen. Er komt ook een Poppentoonstelling. Meisjes en huismoeders maken gratis prachtige poppen, die hele taferelen uitbeelden: een bruidstoet, bijbelse verhalen, sprookjes. Iedere pop is een prijs voor een grote loterij. De opbrengst van de loten is pure winst.

Er worden jaarlijkse tuinfeesten gevierd op verschillende plaatsen, maar vooral in de bomenwei van Dirk Thissen tussen oud-Overhoven en de Rijksweg (aan de Vouerweg). Ze hebben diepe indruk gemaakt. Onder leiding van meester Zef Schmeits werden ballen geworpen, geweren afgeschoten en werd er porcelein-met-een-foutje met hartstocht kapot gesmeten. Bertje Hochstenbach schreeuwde en draaide zich moe aan het 'Vrolijk Rad' en Pater Schreurs zorgde voor een lading peperkoeken, die hij van een koekfabriek kreeg in ruil voor een lyrische ballade op de peperkoek.

De fancy-fairs met zelfs echte schilderijen als prijs leverden kontanten op. De toneelclub met Harie Kurvers als decor-schilder en hoofdacteur trok rond. En niet te vergeten de Wielewalen.

De Wielewalen waren kleinere en grotere meisjes met groene plooirokjes, witte bloesjes met een groene das en een groene alpinopet. Zij dansten, speelden toneel en zongen begeleid door mandolines. Pater Schreurs maakte afspraken voor hun optreden tot in Maastricht en Deurne toe. Met een autobus trokken ze erop uit. Het was allemaal erg vormend en ontspannend, maar uiteindelijk ging het toch vooral om de entreegelden en de zaalkollekte na de bedelspeech van pater Schreurs. En zo brachten zij fl. 10.000,- bij elkaar voor de bouw van de kerktoren. En dat is in een tijd, waarin het loon van een vakbekwame werkmans fl. 18,- per maand was. Er is wat afgebedeld voor onze kerk in Overhoven. Voorop ging daarbij pater Klein-Bluemink, die geen kapelaan was maar wel in het rectoraat woonde. Hij beklom tot in de verre omtrek de preekstoel en kreeg de meeropbrengst van de kollekten mee naar huis. In Midden-Limburg gaven ze het beste. Een van zijn argumenten was: „Die mensen in Overhoven geven zelf al meer dan zij kunnen; daarom durf ik nu bij u een bijdrage vragen”.

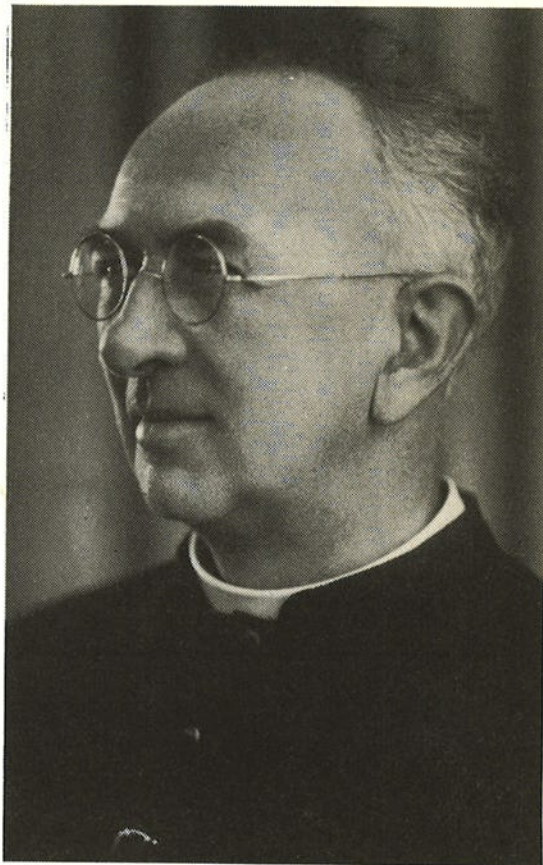
De Overhovense mensen deden inderdaad hun best, inclusief de optredens van de patronaatsjongens, de eenakters van de heer Egger en zonen en Martin Zelissen met zijn zelfgemaakte liederen.

Zelfs schrok rector Croonenburg er niet voor terug een landelijke loterij op te zetten met dure loten van fl. 1,-. Toch werden ze verkocht dankzij de hoofdprijs: „een nieuwe auto merk Ford Phaëton (waarde fl. 1.700,-) ofwel 4 beste koeien”. De winnaar werd een landbouwonderwijzer in Hooglanderveen bij Amersfoort. Hij kwam met zijn zwager, een boer, naar Overhoven om zijn geweldige prijs in ontvangst te nemen. Maar toen ze de auto gezien hadden, kozen ze de koeien. Daar had de rector niet op gerekend. De auto had hij goedkoop ingekocht en nu hij die vier beste koeien moest afleveren, was hij duurder uit. Er hielp echter geen moedertjelijf aan. Na enige tijd hoorde de landbouwonderwijzer, dat er voor hem op het station 4 limburgse koeien stonden te loeien. Er werden hollandse taxaters bijgehaald en ... zij werden „niet best” bevonden. Het

waren geen vetkoeien en geen melkkoeien en een van hen had t.b.c. De rector heeft op zijn loterij niet verloren, maar voor zijn „prachtige” hoofdprijs heeft hij wel veel moeten inleveren.

Toen rector Croonenburg in april 1929 de balans opmaakte, konstateerde hij, dat ze met zijn allen in twee jaar tijd voor fl. 18.000,- bij elkaar geschooid hadden.

Een kapitaal in die tijd.

A. van Croonenburg, rector

De opdracht tot de bouw

Architect Zef Wielders kreeg in 1927 de opdracht om de kerk te tekenen. Tot volle tevredenheid had hij intussen ook al het patronaat-hulpkerk gebouwd, plus de bewaarschool en de Jozephschool.

De bisschoppelijke bouwcommissie in Roermond was echter niet zo enthousiast over onze kerk. De kritiek was ongezoeten: 1. een glazenkast was het met veel te veel ramen; 2. twee reuzen hoedendozen oftewel gascylinders als aanbouwsels in het front; 3. waarom twee hoofdingangen met dubbele deuren en een dubbel portaal voor een gewone dorpskerk; 4. en een lelijke toren, minstens zeer eigenaardig. Maar rector Croonenburg liet zich niet uit het veld slaan.

1. De glasoppervlakte van deze brede kerk was wiskundig berekend. 2. De reuzen dozen waren absoluut noodzakelijk als bergplaats voor de spullen van lijdendiensten en processies. 3. Overhoven telde 2.500 zielen en bij gelegenheden kwamen er 1.000 mensen in de kerk, dus zou er eigenlijk nog een derde uitgang bijgemaakt moeten worden (maar goed, ze zouden er één portaal van maken met één grote hoofdingang en twee smalle ernaast). 4. De toren had inderdaad hele hoge wijzerplaten, maar dat was nodig om boven de boomgaarden rondom uit te kunnen komen en een nog hogere toren was te duur.

De rector met zijn architect wonnen het pleit.

Het rondkrijgen van de financiering was moeilijker. Volgens een voorlopige raming in april 1929 was er fl. 110.000,- nodig. Dat geld was er op geen stukken na.

Rector van Croonenburg wordt gekarakteriseerd als „de eeuwige optimist”. Zijn financieringsschema zou daar een

CITROËN - CITROËN - CITROËN

Wisselende voorraad goede occasions

AUTOBEDRIJF NIZET B.V.

Agent Citroën en Dodge automobielen

Sittard - Industriestraat 14 - tel. 04490-11051
Sittard - Rijksweg nrd. 188 - tel. 04490-12455

voor al uw levensmiddelen

DE SPAR

TEVENS POSTAGENTSCHAP

P. KUSTERS-GEELEN
Tel. 12940
Overhoven

„De Friture van Overhoven”

Fransen
Heistraat 48
Tel. 10253

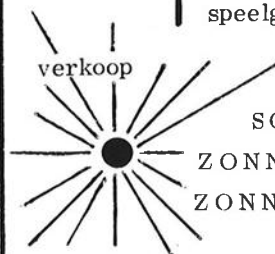
G. HAAS

Overhoven 103 Sittard
Tel. 13194

elektro
wasautomaten
koelkasten
klassieke en moderne verlichting
installatiematerialen
geschenkartikelen
luxe huishoudelijk
kleinmeubelen
glas - porcelein - aardewerk
speelgoed

verkoop

demonstratie

SOLARIA
ZONNEBANKEN
ZONNEHEMELS

Bruiningskuur mogelijk.
Voor f 75,- een gezonde kleur.
Na 10 dagen heerlijk bruin.
Vraag vrijblijvend inlichtingen of maak een afspraak.

Geachte Cliënten
Op medisch advies is

HERENKAPSALON

H. CLAESSEN-DOEMENS

alleen op afspraak geopend van 8.00-13.00 uur
Oude Heiweg 33 - Overhoven
Telefoon 12303

Lid Techn. Club Limb. Kappers-Akademie

DE GOEDE MERKEN
FIETSEN EN BROMFIETSEN
KOOPT U BIJ

F. Stienen

Rijksweg noord 161,
Sittard, tel. 12170

Voor vlees en vleeswaren

SLAGERIJ

Schmeits-Haas

Overhoven

Oude Heiweg 3
Sittard
Tel. 13196

fraai voorbeeld van kunnen zijn.

Reeds verzameld	fl.	18.000,-
Vier nieuwe stukken land uit de erfenis van Mej v.d. Vorst ter waarde van	fl.	5.000,-
Waarschijnlijke subsidies: Staatsmijnen	fl.	5.000,-
Prov. Limburg	fl.	7.000,-
Vermoedelijke opbrengst van het Comité 'Monument van het H. Hart'	fl.	5.000,-
Verhoopte inzamelingen p. jaar fl. 10.000,- d.w.z. in 1929 en 1930	fl.	20.000,-
We lenen à 4 procent	fl.	50.000,-
	fl.	110.000,-

De zwakke plekken in zijn begroting (de geschatte inzamelingen) waren voor iedere lezer of toehoorder duidelijk, maar zelf geloofde hij erin.

Toen hij aan de mensen van Overhoven in het patronaat zijn financieringsschema op een schoolbord voorrekende, klonk er dan ook lakoniek van achter uit de zaal: „En pater, wat doen we met het geld dat over is!”

Desalniettemin, omwille van zijn vele Overhovense ijvervaarders en ijveraarsters, die je in heel Limburg kon tegenkomen, kreeg hij het vertrouwen en op 7 november 1929 werd de bouw van de kerk aanbesteed.

Er hadden aannemers ingeschreven uit Stevensweert, Maasbracht, Roermond en Lutterade. Ook uit Sittard natuurlijk: Jan Laudy tekende in voor fl. 129.300,-; B. Muijres en zonen voor fl. 119.800,- en de Gebrs. Nicolaas en Peter Tummers voor fl. 117.445,-. De laagste inschrijver was aannemer Goodel uit Meijel met fl. 115.000,-.

Met de architecten- en opzichterskosten en de verwarmingsoven erbij zou er fl. 125.000,- nodig zijn. Dat was een tegenvaller van fl. 15.000,-. Maar pater A. van Croonenburg ging zitten en maakte er op grond van de waarschijnlijkste Overhovense inzamelingen fl. 125.000,- van.

Veiligheidshalve vertelde hij maar liever niet hardop, dat het kerkbestuur op 29 januari 1929 een leninglast i.v.m. grondaankoop en vroegere bouwwerken had van fl. 80.000,-. Daar kwam nu dan nog eens fl. 50.000,- bij voor de bouw van de kerk. Dat betekende een rentelast van jaarlijks ruim fl. 5.000,-. Daarbovenop kwamen uiteraard nog de jaarlijkse aflossingen. Als dekkingsmiddelen had hij niet meer dan fl. 1.000,- p.j. gedurende 10 jaar in de vorm van een subsidie van de gemeente Sittard (in het tiende jaar fl. 5.000,-). Ook kon hij nog als dekking aangeven de jaarlijkse kollekte ongeveer fl. 1.300,- per jaar.

Zij durfden wel, de rector en het kerkbestuur. Maar het Monument van het H. Hart staat er en is momenteel genoeg schuldenvrij. Wij danken de vasthoudende aktievoerders van het vroegere Overhoven en de luchthartige pater van Croonenburg.

De bouw van de kerk

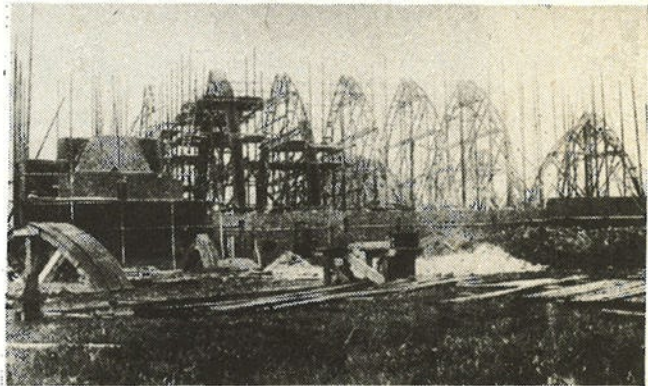
Zo moeilijk als de financiering rondkwam, zo vlot verliep de bouw zelf. Aannemer Gooden begon meteen na de aanbesteding op 7-11-1929. Drie weken later was al de teelaarde door de Overhovense boeren verwijderd en waren de sleuven voor de fundering van de muren gemaakt. Bovendien gaapte er op de plaats waar de toren moest komen een gat van ruim 7 bij 7 meter en 2 meter diep. Dat was het werk van de grondwerkers van Karel Demandt, Piet Demandt en Zef Horijon.

Eind november kwam de eerste timmerman op het werk: Neir van Montfort. Tot op de huidige dag woont hij nog in Overhoven aan de Rijksweg N. 250 en nog steeds is hij in het bezit van een formidabel geheugen. Hij kwam om de bekisting te maken voor het beton van de reuze poeren voor de toren in het kolossale gat, dat de voorwerkers hadden gemaakt. Daarna kwamen de betonstorters. Math Meulenberg heeft als opperman geheel de bouw meegemaakt. Ook Sjeng Schumans was erbij. Op een plankje droegen zij de stenen de stijgers op.

Ook de poeren voor de pilaren en de muurhoeken werden bekist en gestort. Er moeten heel wat kubieke meters beton onder de grond zitten.

Toen de fundering er lag, zei Ummelen, de uitvoerder, tegen van Montfort: „Neir, zullen we beginnen met profielen te zetten. Wat voor hulp wil je hebben?” „Ja, alleen kan ik het niet”. „Als ik je mijn broer eens gaf”, en zo kreeg hij Thei Ummelen naast zich om de profielen te zetten voor het metselwerk van de pilaren en muren. Zij deden hun werk zo goed, dat iedere pilaar op de millimeter nauwkeurig achter de andere staat.

Toen kwamen de metselaars: Wil Stelten, Harie Stelten en Sjeng Mentjens. Sjeng woont in de Nieuwstadt en weet er nog veel van. Prima vaklui, alle drie. Ze hebben heel precies gemetseld met behulp van koplatten, die van Montfort voor pilaar en muur maakte. Iedere koplatt werd gemaakt volgens het eigen geliefde schema van Wielders, kop—strik—strik—kop (halve steen - hele steen - hele steen - halve steen enz.)

Kerk met spanten. De bouw begon bij de ingang.

Een apart verhaal zijn de boogjes en de bogen. De kleine bogen onder de ramen zijn prachtig sluitend gemaakt; sekkuur kapwerk zonder sluitsteen. Sjeng Mentjens heeft dat gedaan. De grote gewelfbogen vereisten enorme boogspanten. Van Montfort maakte daar een grote ruimte voor vrij op het priesterkoor, dat hij verlengde. Het werden ontzettende geraamtes met drie verschillende krommingen die in elkaar overvloeiden. Hij maakte ze samen met twee andere timmerlieden: Harie Wenmaekers uit Urmond en Paul Claessen, de broer van de kapper. Ieder geraamte werd in schijven omhoog getrokken. Ze zijn achter in de kerk begonnen, toen de pilaren de hoogte van de ramen hadden bereikt. Al het personeel moest daarbij aantreden, om de houten staketsels gelijkmatig naar achteren te dragen. De onderste punten werden op de pilaren geplaatst. Harrie Wenmaekers en Paul Claessen stonden op het zangkoor en trokken met touwen de schijpspanten op totdat het schietlood (dat vooraf bevestigd was) precies vertikaal in het midden hing. Paul Claessen heeft er de dwarslatten op gespijkerd, zodat de metselaars op de gebogen spanten hun stenen konden leggen. De stenen vormden de mantel van de gewelfboog. Daarbinnen is gewapend beton gestort. Neir van Montfort en Sjeng Mentjens kunnen er nog steeds zo over vertellen, dat je het voor je ogen ziet gebeuren.

Wielders zelf kwam weinig op het werk, maar wel liet zich dikwijls architect Palmén zien, die later de dochter van Wielders trouwde.

Een heer uit Maasbracht was de opzichter. Die werd door Wielders betaald om toezicht te houden op iedereen; dus ook op Ummelen, de uitvoerder. Maar Ummelen was een vakman van het beste soort.

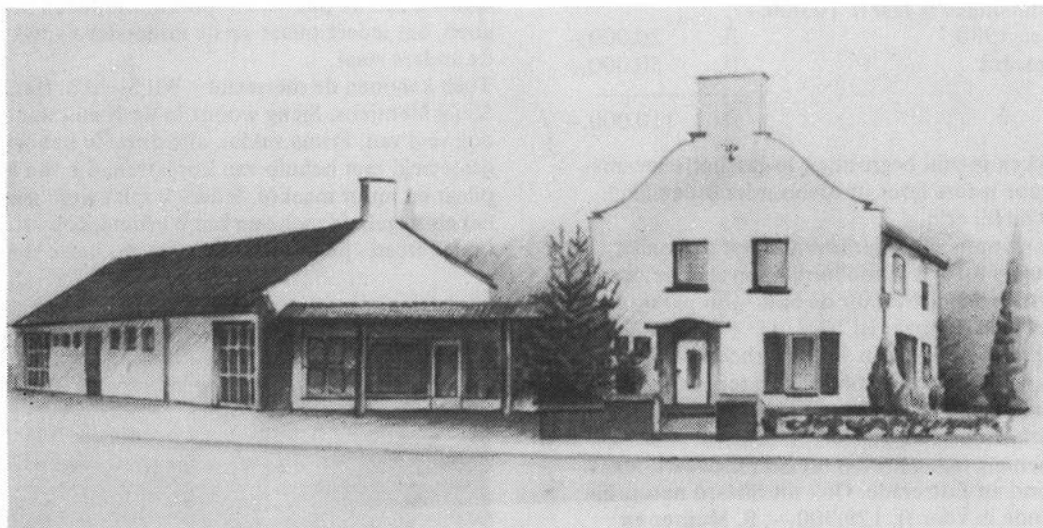
Op een keer waren de metselaars vrij hoog in de toren bezig. De opzichter kwam naar boven geklommen om te controleren. Een van de metselaars wilde hem eens uitproberen en vroeg: „Moet hier niet ergens een vensterke komen?”

Achter zijn rug stond den Ummel te gnuiven. „Tja, dat kan ik je zo niet zeggen; dat moet ik bestuderen.” Ummelen liet

SLIJTERIJ GILISSEN-NOHLMANS

Rijksweg noord 235 Sittard Tel. 12362

VOOR AL UW DRANKEN

DROGISTERIJ-VERFHANDEL

M. KURVERS - KREMERS

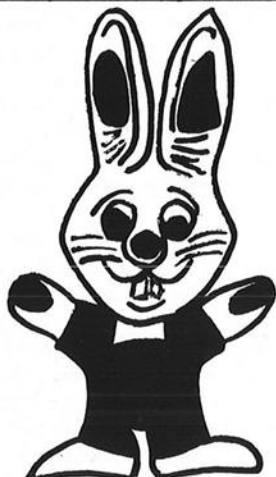
DROGISTERIJ ARTIKELEN
VERF EN BEHANG
HUISH. ARTIKELEN
BORSTELWERK

Ook verkopen wij alle ingrediënten om zelf thuis wijn te maken.
Het zal ons een genoegen zijn U in onze zaak te mogen begroeten.

UW OPTICIEN

LEON DE WEVER

STEENWEG 72
SITTARD

- Rolluiken
- Zonweringen
- Woninginrichting

**Haas-Kamps
Sittard**

Overhoven 103a
tel. (04490) 16318

hem rustig naar beneden gaan; al die ladders af. En toen hij weg was, begon hij uit zijn blote kop te tellen van de grond af aan: zoveel lagen tot aan dat kozijn; vandaar af weer zoveel lagen en dan zoveel. Hij kwam al hoger en hoger en toen zei hij: „Je moet nog twee lagen leggen en dan moet je precies hier een raamke maken.” Na een half uur studeren kwam de opzichter omhoog, hijgend vanwege de vele ladders en met de tekening in zijn hand. Na veel gereken wees hij daarna precies de plaats aan, die Ummelen met zijn kop had uitgerekend. Hij kende alle tekeningen rats van buiten. Die opzichter had dus eigenlijk maar weinig te doen. Uit liefhebberij heeft hij de 12 kruisjes van vier taps-toelopende stenen gemaakt. Het zijn de apostelkruisjes in de muren en waar ook telkens een kandelaartje boven zit.

De bouw van de kerk verliep vanaf het begin erg vlot. Er waren minstens 16 metselaars bezig in het begin. En de winter was niet streng. Daar had de Rosa-fabriek niet opge-rekend. Zodoende waren plotseling de gele ijsselstenen voor het binnenwerk op. Heel de bouw lag ineens plat. Alle bouw-vakarbeiders werden naar huis gestuurd: werkeloos. Het was toch al geen vetpot met een loontje van fl. 0,70 per dag. Dus iedereen zocht zo gauw mogelijk weer ergens aan de slag te komen. Velen keerden later niet meer op de bouw terug en hebben de afbouwfase niet meer meegemaakt.

In die tweede fase is het schelpgewelf van het priesterkoor gemaakt. Dat is een meesterproef geweest, omdat hij volledig uit de hand gemetseld moest worden zonder mallen. Men beweert, dat hij onder het metselen een paar keer is in-gestort. De meester-metselaar Joosten heeft hieraan gewerkt. Die was in vaste dienst bij Gooden.

Ongevallen hebben zich bij heel de bouw niet voorgedaan. Wel is Karel Demandt, die als eerste was begonnen, ook als eerste vanuit de kerk begraven.

In een later stadium zijn de eerste klokken opgehangen en werd door de durfal Jacob Kral de haan op de toren gezet. De tegelvloer kwam in 1940; het orgel in 1941 als cadeau aan pater Adriaanse bij zijn zilveren priesterfeest. Het huidige plafonds met bezet steengaas is van 1947. De kruisweg-reliëfs stammen uit 1951. En de glas-in-lood ramen zijn van Pieter Wiegersma in 1950 en 1960.

Op 9 februari 1930 werd de eerste steen gelegd en op 15 februari 1931 werd de kerk voor het eerst in gebruik genomen. De 2e juli 1934 werd hij onder rector van Dinter tijdens een geweldig parochiefeest plechtig geconsacreerd door Mgr. Lemmens.

Sindsdien is het een woning voor God onder de mensen, waarin Jesus met de liefde van zijn hart de mensen van Overhoven tegemoet komt, zoals het H. Hartbeeld van Charles Vos van 1942, dat voor het kerkgebouw staat, uitdrukt.

C. Koppers, pastoor

Zwembad de Hateboer

Nu de zomermaanden in het verschieft liggen menen wij de recreatiemogelijkheden van het zwembad „de Hateboer” nog eens bij u onder de aandacht te moeten brengen.

Zoals uit onderstaande gegevens blijkt is een bezoek aan het zwembad bij mooi weer zeker de moeite waard.

De Stichting Lichamelijk Opvoeding en Sport heeft haar best gedaan om de buitenzwembaden in de gemeente Sittard zodanig te verzorgen dat bij goede weersomstandigheden recreatie in uw directe omgeving mogelijk is.

Ofschoon de meeste inwoners van Sittard en van de directe omgeving het zwembad wel zullen kennen is het misschien toch de moeite waard, de mogelijkheden eens te omschrijven.

Voor de kleuters

Om te beginnen met de kleinsten. Voor de kleuters is er een apart badje, helemaal afgescheiden van de diepe baden, waarin moeder en kind op een verantwoorde manier kunnen verblijven. Het water is aan de kleuters aangepast met een speelgoot en een watervalletje. Ook een **zandbak** is aanwezig. Water en zand worden voor de kleuters wel eens de meest ideale speel mogelijkheden genoemd.

Het aantal **speeltoestellen** is uitgebreid en ook een afgesloten gazon maakt het geheel compleet.

Grottere jeugd

Voor de grottere jeugd en niet-zwemmers zijn er twee grote bassins, in totaal 2000 m² water.

De diepte van het water is in het ene bassin van 50 cm naar 90 cm en in het andere van 90 cm naar 120 cm oplopend. Ondiep water, waarin het heerlijk is om te spelen of te zwemmen. Bovendien worden de mogelijkheden nog ver-groot door de aanwezigheid van een aantal drijfmiddelen.

Voor de echte zwemliefhebber is er het 50 meter wedstrijd-bad met een diepte van 2 meter over de hele lengte.

Hier kunnen de geoefende zwemmers terecht om hun baan-tjes te trekken en daarmee hun conditie op peil te houden. Niet te vergeten in het totaal van wateroppervlakte is de springkuil. Een wedstrijdakkomodatie die daarnaast aan de liefhebbers van duiken en springen veel plezier kan verschaf-fen.

Het 5 meter platform, twee 3 meter planken en twee één meter planken maken het mogelijk om naar hartelust te duiken en te springen.

Het combinatiezwembad de Hateboer is nog voorzien van een **prachtige ligweide** en een **groot sportveld**, waarop verschillende activiteiten mogelijk zijn. Daarnaast nog het ter-ras met zijn koele dranken en versnaperingen.

Een verblijf in het openluchtzwembad in Sittard tijdens een zonnige dag is zeker de moeite waard.

Openingstijden

De openingstijden van de zwembaden zijn in het vóór- en naseizoen van maandag t/m zondag van 10.00 – 11.00 uur en van 14.00 – 18.00 uur. Bij erg goede weersomstandig-heden kunnen deze uren uitgebreid worden.

In het hoogseizoen (tijdens grote vakantie) zijn de zwem-baden elke dag geopend van 10.00 - 19.00 uur.

Bewonerscommissie

De plannen omtrent de witte huizen op de Hei waren zo goed als afgerond. Doordat de aannemer, die een en ander zou verwezenlijken, failliet is gegaan, is er hierin helaas een vertraging gekomen. De bewoners willen dan ook zodra de nieuwe planning gereed is, worden bezocht; zij kunnen dan beslissen over het al dan niet doorgaan van de aanpassing na-oorlogse woningen.

Ondergetekende is op de ledenvergadering gekozen als lid van de toewijzings-beoordelingscommissie.

Verder zijn er bezwaren bij de woningvereniging ingediend over de slechte onderhoudssituatie van de gerenoveerde wo-ningen (Petrus-, Paulusstraat en Paulusplein).

Dit betreft vooral verfwerk, daken van de keukens en berg-ingen en scheuren in de woningen. Tevens zijn de bergingen enorm vochtig.

Ook wordt opnieuw bekeken om de mechanische ventilatie van de panden Rolandsweg, Cortenbachstraat en Schaloen-straat te vervangen door raampjes i.p.v. roosters.

Voorlichtingsavonden

Onze plannen om voorlichtingsavonden te houden voor be-woners van alle woontypen zijn enigszins vertraagd door de tegenvaller omtrent de woningen op de Hei, maar ze zullen echter dit jaar tóch verwezenlijkt worden.

Via deze bijeenkomsten kunnen wij dan achterhalen wat de wensen en gedachten van de bewoners zijn om daarna even-tuele verbeteringen in woon- en leefsituatie aan te brengen.

H. Krekels,
secretaris bewonerscommissie

BEMIDDELEN

- onroerend goed
- taxaties onroerend goed
- hypotheken
- verzekeringen
- financieringen

DRS. RUIJTERS

makelaardij onroerend goed-sittard maastricht venlo eindhoven 's-hertogenbosch
6131 AS sittard stationsplein 1 - tel 04490-19151*

VERZEKERINGEN
HYPOTHEKEN
FINANCIERINGEN
PERSOONLIJKE LENINGEN

ASSURANTIE-KANTOOR

H. J. Kempen en Zn. C.V.

Geldersestraat 27
Overhoven-Sittard
Telefoon 12349

SCHOONHEIDSSALON

Lia Kempen

voor algehele huidverzorging

Depositaire: BIODROGA
SANS-SOUCIS
JACOMINE LÉMAN

Beh. volgens afspraak. Tel. 12349
Sittard, Geldersestraat 27

Dokivoki-nieuws

De St. Jozefschool kreeg maandag 18 mei onverwacht bezoek. Pater Bohnen, voor wie de kinderen van de St. Jozefschool al twee jaar hun Dokivoki-actie voeren, kwam hoogstpersoonlijk een praatje maken. In twee groepen kregen de kinderen de missie-ervaringen van Haïti verteld. En op een zeer amusante wijze!

Ook gaf pater Bohnen nog een spoedcursusje Creools, de voertaal van de kinderen in Haïti.

Een ander prettig nieuwtje is, dat tijdens de klokfeesten in augustus, de gezamenlijke onderwijskrachten van Overhoven voor pater Bohnen in Haïti en voor zuster Lemmens in Pakistan, actie zullen voeren.

Dit zal gebeuren in verschillende vormen, o.a. verkoop van derde-wereld-produkten, een voorstelling voor alle kinderen van Overhoven door Jan van Kempen (gratis!), verkoop van gebruikt speelgoed en andere kinderspulletjes, een loterij met mooie prijzen, een ballonnenwedstrijd, enz.

Vóór 13 juli, het einde van dit schooljaar, zult u voor de loterij en de speelgoedverkoop via alle schoolkinderen in Overhoven benaderd worden.

Wij hopen dat wij u allen mogen begroeten op de Klokfeesten in augustus.

De gezamenlijke teams Overhoven

Van pater Bohnen werd inmiddels de volgende brief ontvangen:

*Beste leerlingen
van de St. Jozef school* 18 mei 81

Het was met het grootste plezier dat ik een woordje tot u mocht richten, om u van harte te danken voor uw edelmoedige en succesvolle actie, ten bate van mijn kleine schooltje, in de achterbuurten van Port au Prince, hoofdstad van Haïti.

Het zijn nu 118 wijkschooltjes, met 10 duizend leerlingen en 400 leraren. Er is ook een vakschool bij waar de grotere jongens en meisjes en vaak leren om later zelf hun leven te kunnen verdienen. Omdat ze zichtbaar ondervond zijn krijgen ze een gratis middagmaal van mais en bonen. De ene dag mais en bonen, en 's anderendaags bonen en mais. Bonen zijn voedzaam en gezond. Eet meer bonen!

Beste leraren en leerlingen, uw actie, en die van vele anderen stellen me in staat door te gaan met dit werk. En ik doe dat graag. De Haïtiaantjes zijn dappere kinderen. Ze geven ons een grote les in levensmoed en blij gezindheid.

Tijdens mijn kort bezoekje heb ik u gediplomeerd in de creoolse taal van Haïti: BAM PAH. U weet het nu, het betekent: geef me mijn deel. U zult nog veel smakelijke eten als ik niet vergeet aan die arme kinderen in Haïti hun part mee te delen.

MA OUE OU OUI! Tot weersien.

In naam van mijn tien duizend bonen eten:

*Hartelijke groeten
pater C. Bohnen, HAÏTI*

ATTENTIE! ATTENTIE! ATTENTIE!

Bij de anonieme enquête voor een ouderbrigade was grote belangstelling voor de oversteek bij de Nusterweg. Helaas bleek deze belangstelling bij de definitieve opgave

nog maar gering. Op basis van deze gegevens is de Oudervereniging genoodzaakt, op dit moment, de opzet van een ouderbrigade te stoppen. Indien aan dit laatste verzoek geen 40 ouders gehoor geven, zal dit punt helaas van ons programma geschrapt worden.

Vindt u het belangrijk een ouderbrigade samen te stellen, zodat ook uw kind veilig naar school en naar huis komt, dan vragen wij u dringend op deze laatste oproep positief te reageren.

Helpt uw en andere kinderen veilig over de gevaarlijke Nusterweg en DOE MEE!!!

U kunt zich opgeven bij onderstaande adressen voor 10 juli a.s.:

Mevr. M.J. Kelleners, Kastelenweg 23, tel. 21017

mevr. I. Förster, Heistraat 22, tel. 18613

mevr. M. de Man, Rijksweg N. 193, tel. 15988

mevr. B. Schaekens, Kastelenweg 21, tel. 21226.

N.B. Dit is niet alleen voor mensen met schoolgaande kinderen; eenieder is welkom.

R.K. Oudervereniging Overhoven

NIEUW „HOME”

Bond van ouderen Overhoven

Na 15 jaar onderdak gevonden te hebben in het parochie-zaaltje werd op woensdag 3 juni, op feestelijke wijze, gebruik gemaakt van „OOS KAAR”.

Voorafgaande werd in de kapel van Mariahof, door de geestelijke adviseur pater Janssen, een H. Mis opgedragen voor de overleden leden. De muzikale omlijsting werd op voortreffelijke wijze verzorgd door mevr. Eijkenboom.

Feestvergadering

Na de eucharistieviering vond er in „OOS KAAR” een feestvergadering plaats.

De voorzitter heette de 68 aanwezige leden hartelijk welkom. Voor het verslag van de jaarvergadering en de met instanties gevoerde correspondentie werd de secretaris met een applaus beloond.

Het bestuur werd met 2 leden uitgebreid.

Onder het genot van een kop koffie met vlaai konden de leden een demonstratie glasblazen bekijken. Daarna gingen men over tot kaarten, kienen en verder gezellig samenzijn.

De secretaris, W. Muijsers, St. Jorisstraat 5

Eifeltocht

Naar wij hebben vernomen, hebben de leden van de Bond van ouderen Overhoven zich inmiddels kunnen opgeven voor deelname aan een bustocht door het mooie Eifelgebied.

Deze tocht zal plaatsvinden op woensdag 15 juli.

Men zal kunnen genieten van mooie vergezichten en pittoreske dorpjes in het Eifelgebergte. Behalve het schilderachtige Monschau zal ook het Trappistenklooster Mariawald worden bezocht, terwijl eveneens bij een stuwdam in de Ruhrsee halt zal worden gehouden. Indien de tijd het toelaat zal in Aken nog een kleine rondrit worden gemaakt.

's Avonds wacht in Geulle een koffietafel, waarna men hopelijk voldaan huiswaarts zal keren.

Ouderen van Overhoven alvast een fijne dag toegewenst!

De redactie

Overhoven luidt de klok!!!

Op 23 juni i.l. is er weer een bijeenkomst geweest met de medewerkers. Voor diegene, die toen niet aanwezig kon zijn bestaat er natuurlijk nog altijd de mogelijkheid zich aan te melden bij de desbetreffende bestuursleden:

Voor de drank- en/of eetploeg: de heren W. Sievers en J. Lennaerts, tel. 04492-2861;

voor de rommelmarkt en kermis, tevens opbouwgroep: dhr.

ELECTRO

Jac Schmeits

Elektrische apparaten en -installaties

Oude Heiweg 1
Tel. 15021

VOOR AL UW RIJBEWIJZEN:

AUTORIJSCHOOL HOOGENBOOM
De rijsschool met de meeste geslaagden

Sint Jorisstraat 12
Tel. 13398
b.g.g. 04494-42723

Wij lessen in Opel Ascona
Volkswagen Golf
Vrachtwagen 9,5 ton
Motor Honda

VOOR AANLEG EN ONDERHOUD VAN
SIERTUINEN NAAR

Eh. P. Swinkelo

BOOM- en ROZENKWEKERIJEN
TUINARCHITECTUUR-HOVENIER

Rijksweg Nrd. 162 — Sittard — Tel. 04490-12736

Autorijschool
K.Th. BEX

Kastelenweg 16
6136 BJ Sittard
tel. 16054

RIJKS-GEDIPLOMEERD
DSM EN ZIEKENHUIS 10% REDUCTIE

Automatisch sparen... een goed recept.

De Rabobank kent 2 vormen
van automatisch sparen:
met vaste óf met wisselende
maandbedragen.
Informeert er naar bij uw
Rabobank in de buurt.

Rabobank
Voor automatische
spaarders.

Hoofdkantoor: Tempelplein 15
Telefoon: 04490-17272
Bijkantoren: Broeksittarderweg 154
Tunnelstraat 95, Veestraat 30

0019

B. Bartholomeus, tel. 11752;
voor de versiergroep: mevr. M. Adams, tel. 11868;
voor de financiële groep, bonnenverkoop: dhr. H. de Man,
tel. 15988;
voor ophalen op 4 juli: dhr. W. Klein, tel. 14609.
P.S. **Zaterdagmorgen 4 juli** komen we weer bij U aan de
deur om goederen in ontvangst te nemen, die U voor onze
Luikse markt wilt afstaan.

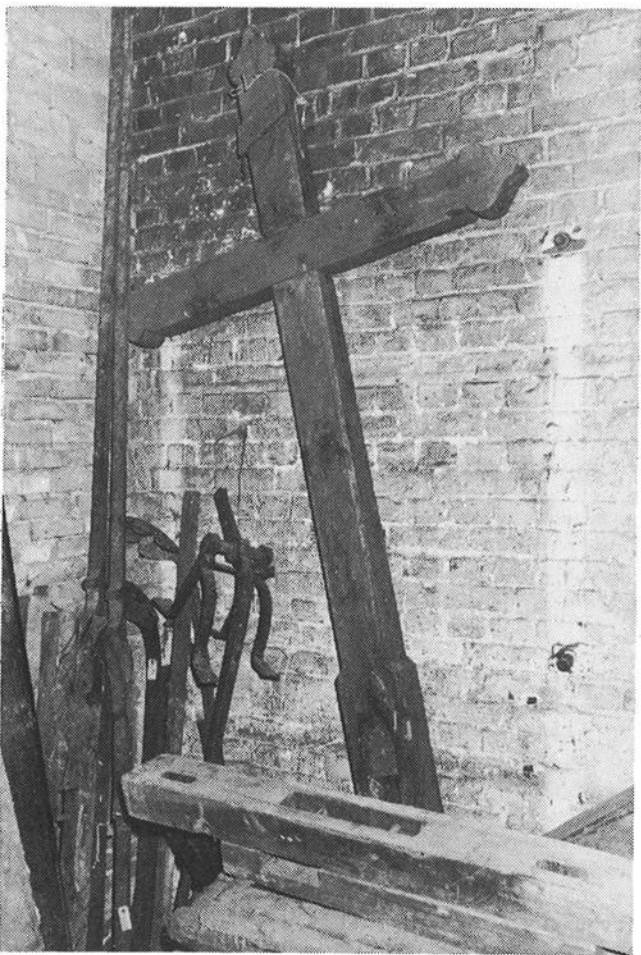
Nogmaals: Het wegekruis te Overhoven

Sinds onze laatste publikatie over dit onderwerp in het Paas-
nummer van dit blad is het een beetje stil geworden rond
het wegekruis van Overhoven. Sommige wijkbewoners vrees-
den al, dat de zaak weer in de doofpot was gestopt; anderen
veronderstelden, dat nu wel bleek, dat wij kruis, plantsoentje
en alles daar omheen wel definitief in het vergeetboek
mochten schrijven, hetgeen ook het resultaat was bij eerdere
pogingen tot herstel van de oude toestand rond het verdwen-
nen monumentje.

Goed bericht

In deze tussentijd, toen er echt weinig nieuws rond dit on-
derwerp was, zijn ten gemeentehuize de ambtelijke molens
gaan draaien en ligt er thans een beslissing van het gemeente-
bestuur in deze zaak. In het kort komt deze beslissing neer
op het volgende:

De gemeente beschouwt zich als rechtmatige eigenaar van

*Reeds eerder werden in dit blad enkele foto's over het
wegkruis van Overhoven gepubliceerd: eerst een kiekje zoals
het er vroeger in de Dorpsstraat bij stond; daarna van het
Maria-beeldje onder in de nis van de kruisbalk en een foto
van het Christus-carpus. Tot slot van het hele verhaal thans
een foto van het kruis zelf, zoals het momenteel nog bewaard
wordt in een opslagloods van de gemeente.*

het kruis, het corpus, het Maria-beeldje en wat er verder nog
rest van datgeen wat op oude foto's nog te zien is.

De gemeente wil dit alles met het oog op een wederoprich-
ting overdragen aan een stichting die daarvoor wil zorgen.
Aan de wederoprichting wil zij medewerken, door de daar-
voor benodigde materialen gratis ter beschikking te stellen.
Schriftelijk bericht met deze mededeling is ontvangen door
raadslid Th. Schmeits, die zich in deze kwestie zeer ver-
dienstelijk heeft gemaakt, zulks als oud-inwoner van onze
wijk, waarmee hij trouwens ook nu nog zeer vele relaties
heeft.

Verder verloop

Hoe het verder verloop van deze geschiedenis zal zijn, is
duidelijk. Dat zal namelijk bepaald worden door niemand
anders dan de Overhovenaren. In grote lijnen zal dat aldus
geschieden: de kerk neemt als stichting het kruis van de
gemeente in ontvangst. Er zal een commissie, werkgroep
of iets dergelijks moeten komen, die gaat uitmaken of er
een heroprichting komt, hoe dat zal geschieden, waar het
kruis komt enz. enz. Het is de bedoeling dat deze commissie
zich terdege gaat beraden en assistentie inroept van ter zake
deskundigen. Ideeën blijken er reed volop te zijn in de wijk:
rest dus deze te coördineren en ... in daden om te zetten.

Samenstelling commissie

Hoe de commissie wordt samengesteld en wie lid wordt, kan
door het wijkblad niet bepaald noch beïnvloed worden.
Wel kunnen wij degenen die zich willen inzetten voor de
heroprichting van het kruis verzoeken zich kenbaar te
maken: u wordt verzocht dit voornemen mede te delen aan
de heer pastoor, die uiteraard bij de vorming van de groep
een belangrijke stem krijgt. Oók hier geldt: vrijwilligers vóór!

Aan het werk

Het is te hopen, dat er spoedig een commissie komt, die on-
middellijk aan de slag gaat. Ook is te hopen, dat wij daar
zeer spoedig mededeling over kunnen doen. Voor som-
migen (en misschien méér inwoners dan u zou denken)
staat het inmiddels vast, dat het kruis er weer komt,
net als vroeger! En dat er weer mensen zullen zijn, die
het liefdevol zullen onderhouden. Voorlopig zullen wij
het initiatief daartoe aan anderen, in dit geval aan de hele
wijk, overlaten.

Voorlopig einde

Het verhaal rond het kruis van Overhoven krijgt hiermee
voorlopig een einde: het einde van een nieuw hoofdstuk in
zijn bestaan. En wat tot vreugde stemt: het is een gelukkig
einde!

Dit hoofdstuk echter kan en mag niet afgesloten worden
zonder allen te danken die op enigerlei wijze een bijdrage
hebben geleverd, al was het maar belangstelling getoond:
hartelijk dank aan het gemeentebestuur, diverse diensten en
ambtenaren en zeer zeker de heer Th. Schmeits, wiens
ijveren een machtige steun voor ons werd en verder allen die
foto's of verhalen van vroeger hebben opgediept.

Het hele verhaal heeft duidelijk aangetoond, dat het kruis
niet alleen in Overhoven stond, maar dat het ook vóór en
van de Overhovenaren was: daarom zijn wij nu zeker, dat
het ook weer zal terugkomen!

Zaalvoetbal

Enkele maanden geleden is in het wijkblad de vraag gesteld:
„Zaalvoetbal in Overhoven, ja of nee?”

Hierop werden verschillende reacties ontvangen.

Daarom vragen wij belangstellenden zich alsnog te melden
onder telefoonnummer 23230 vóór 1-7-1981.

Dan kan er zo snel mogelijk een oprichtingsavond worden
gehouden, waarop kan worden vastgelegd aan welke vorm
van competitie zal worden deelgenomen.

Het zoeken is naar een sponsor die de shirts en broeken be-
schikbaar wil stellen.

De contributie zal voor het eerste jaar bij vooruitbetaling
moeten worden voldaan, dit om alle onkosten meteen te
kunnen betalen.

Henk Krekels

Bij nacht en ontij.....

De smid van Overhoven

Toen pastoor H. Welters in 1876 nog rector was te Grubben-vorst heeft hij zich onsterfelijk gemaakt door zijn uitgave van de "Limburgse legenden, sagen, sprookjes en volkverhalen". Nu, 105 jaar later zijn deze verhalen nog dezelfde schatkamer van onze folklore, die de schrijver, zoals hij zelf zegt, "verzamelde" uit liefde tot zijn Limburgse geboortegrond.

Pierre Kemp verzorgde een heruitgave in 1925, waarin hij eveneens zijn grote liefde voor zijn gewest tot uitdrukking bracht. Maar dat is ook al weer ruim 75 jaar geleden. En tot slot verzorgde Leo Herberghs een in taal en stijl enigszins aangepaste uitgave die enkele jaren geleden op de markt kwam.

Oók Overhoven

De reden van deze nogal ingewikkelde inleiding is, dat in elk van deze uitgaven een verhaal voorkomt over ons eigen Overhoven, met name de sage van „de smid van Overhoven”, zij het dat dit verhaal óók voorkomt onder de titel „de tol van de Kolleberg”, waarbij echter toch Overhoven genoemd wordt als de plaats van handeling. Uit de inhoud van de sage blijkt waarom dit verhaal uitgerekend nu, bij het feest van onze kerk ter sprake komt.

Verder dient, voor zover nodig, nog gezegd wat een sage eigenlijk is: het is een volksoverlevering; een verhaal dat onder het volk leefde of leeft, dat voortverteld wordt en dat dan een dichtelijke bewerking krijgt: het verhaal is dan zo vaak en zo lang voortverteld dat men de juiste historische toedracht niet meer weet!

De sage zelf

Het verhaal in de versie van Pierre Kemp luidt aldus:

Te Overhoven bij Sittard leefde lange jaren geleden een goddeloze smid, die 's zondags, om de gelovigen te ergeren, onder de Hoogmis met een hamer op zijn aambeeld beukte en daarbij vloekte of godslasteringen uitbraakte. Toen dat lang genoeg geduurd had, kwam daar een einde aan. Na zijn dood kreeg hij zijn verdiende straf. De duivel liet zijn ziel geen rust en zijn geest keerde terug op aarde. Elke nacht werd er een vurige hand afgedrukt op het aambeeld.

Zijn familie, voor wie die verschijningen zeer pijnlijk waren, ging daarom naar iemand die verstand van zulke zaken had en vroeg om raad. Deze zeide hun, dat de geest kon worden bezworen door in een bepaalde nacht, alle zeven jaar op de Kolleberg aan het Duustergetske, een paar ijzeren schoenen neer te zetten. Die raad werd trouw opgevolgd en de geest liet het aambeeld lange tijd met rust. Later toonde hij zich niet meer tevreden met een paar schoenen. Hij wilde meer hebben. De familie ging daarom naar een brave pastoor. Zij vroeg hem, wat zij doen moesten, om van de geest af te komen. „Daar moet gij niet aan geloven,” zei de pastoor. „Ik zal wel zorgen, dat hij u niet meer hindert. Bid maar eens goed.”

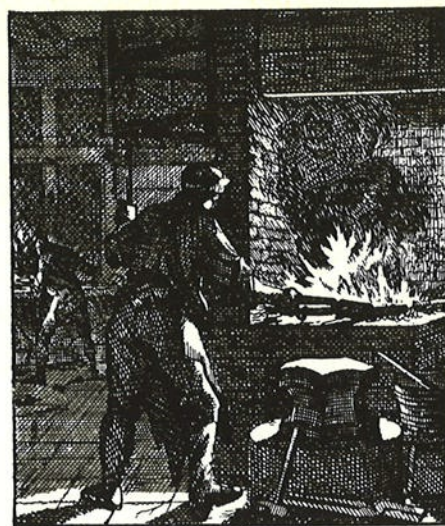
Toen ging de pastoor in de nacht, dat de tol weer betaald moest worden, naar de Kolleberg. Aan het Duustergetske bleef hij zitten tot de geest kwam, en nu verbande hij hem voor altijd naar het Wehrerveen. Daar zit hij nu nog. Hij zit er zo vast, dat hij er niet meer uit kan en zodoende is hij in Overhoven nooit meer gezien.

Tot zover de sage door Welters opgetekend en door Kemp opnieuw verteld.

Enkele overwegingen

Wat moeten wij nu, mensen van 1981, van zulk een oud volksverhaal denken? Laten wij als antwoord op deze vraag al mijmerend enkele gedachten neerschrijven.

Eerst en vooral, wat tevens trouwens de aanleiding tot deze bijdrage vormde, is er sprake van een kerk te Overhoven, waarvan de diensten op zondag, inzonderheid de hoogmis, verstoord worden door een goddeloze smid. Toen rector Welters honderd jaar geleden overging tot optekening van

dit verhaal, was deze geschiedenis reeds vele eeuwen oud; uit andere verhalen, die wij zwart op wit hebben, is bekend dat de toenmalige Overhovenaren verplicht waren naar de stad te trekken om hun godsdienstplichten te vervullen. Waarvandaan nu ineens deze kerk? Het zal altijd een raadsel blijven; of beter gezegd: een mythe of sage!

Brave Overhovenaren

Het siert de Overhovenaren uit die tijd, dat ze zich ergerden aan het goddeloze getier en gevloek van de smid, als hij op zijn aambeeld beukte. Lijdzzaam moesten ze toezien, totdat de dood van de zondagschender een einde maakte aan het heidense geraas onder de hoogmis. Helaas was echter het definitieve einde van de plagerijen nog niet in zicht: in sagen was de dood slechts een klein stapje in een ander leven en veel minder een absoluut einde van een aards bestaan. Zo ook in ons geval in Overhoven: na zijn dood keerde de geest van de smid weer terug. In die tijd deden de geesten dat trouwens vaak, meestal tot veertig dagen ná de dood; zie het verband met onze huidige zeswekendienst. En Jac.L. Offermans weet in zijn boekje „Wo dan in Zitterd” nog te vertellen (kort na de bevrijding) dat de oudere Overhovenaren de plaats nog weten waar de gloeiende hand op het aambeeld verscheen: het Dusseldorfer Voutpaedje!

Het duuster getske

Het heiligdom van de smeden stond op het kruispunt van wegen aan de Sint Rosakapel: daar brachten de heidenen hun offers aan de god der smeden. In ons geval moesten dat ijzeren schoenen zijn om de geest van de smid, die geen rust kon vinden, te verzoenen: het was trouwens gebruikelijk de overledenen schoenen mee te geven voor de tocht naar de „overkant”.

Typisch was deze plaats: het Duustergetske; het was een griezelige plaats, waar al heel wat „duuster” zaken gebeurd waren. Tot ver in de omtrek kon men daarover lange verhalen doen!

Trouwens ook de Bokkenrijders kwamen daar bij elkaar en betrokken het kapelletje in hun ceremoniën. Men legde daar een eed af voor een altaar, waarop een afgekapte mensenhandslag: zie de overeenkomst met de vurige hand op het aambeeld! In de afgekapte hand zetten de Bokkenrijders een brandende kaars en daarnaast lag een doosje met gestolen geconsacreerde hosties. De eed die afgelegd werd, hield onder meer in, dat de benedeleden zouden zwijgen over hun wandaden en over hun medeplichtigen. De satan zou hen bijstaan hun belofte te houden en voor het geval ze hun eed zouden schenden, zouden ze door zijn dienaren worden opgehaald.

Klaarblijkelijk worden hier allerlei elementen van Dichtung und Wahrheit door elkaar gehaald!

Verbanning

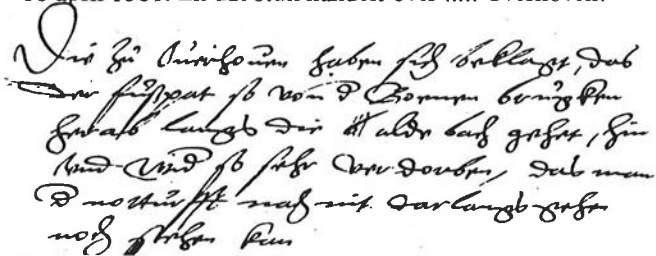
De vrome pastoor tenslotte verbant de geest naar een be-

Die van Overhoven (vierhonderd jaar geleden)

Wij schrijven 1581. Sittard en omgeving beleven onrustige tijden. Sinds 1568 woedt de oorlog tussen Spanje en de opstandige Nederlanden. Het Hertogdom Gulik, waartoe het Sittardse land hoort, is in deze oorlog geen deelnemende partij. Wel hadden de Spaanse troepen recht van doortocht door de hertogelijke landen en Alva, de Spaanse opperbevelhebber, had toestemming gekregen de vijand tot buiten de Nederlandse grenzen te achtervolgen. Twee jaar geleden, in 1579, sloeg Farnese, hertog van Parma, het beleg om Maastricht met een leger van 30.000 man. Op neutraal Gulik's terrein werden Spaanse soldaten gelegerd. Zij brachten ziekten mee zoals dysenterie, waaraan duizenden stierven, soldaten zowel als burgers. Het vorig jaar in 1580, had de Prins van Oranje geprobeerd Maastricht terug te veroveren, deze belangrijke schakel op de handelsweg tussen Keulen en Brussel. Het krijgsbedrijf bracht allerhand soldatenvolk in de stad Sittard. Neen, de vooruitzichten waren niet goed. De ouderen herinnerden zich nog maar al te goed de grote slag in de Kemperkoel in 1543; en in 1568 waren ze nog op het nippertje de dans ontsprongen met veel geluk: toen was Willem van Oranje, de Zwijger genaamd, op korte afstand voorbijgetrokken met een huurleger van allerlei slag mensen om bij Obbicht de Maas over te tsten: hier waren ze snel voorbijgetrokken, maar geenzijds van de Maas was het avontuur in bloed gesmoord!

Slechte tijden

Het waren inderdaad geen beste tijden! Over wat er in die dagen in Sittard gebeurde is thans nog wel het een en ander bekend. Maar hoe was het gesteld met de mensen die buiten de poort woonden, bij voorbeeld in Overhoven? Om dat te weten te komen zijn wij eens op het Stadskantoor gaan kijken en ja, daar ligt in het archief een stuk uit 1581, dus van precies vier honderd jaar geleden. Gedateerd maandag 10 april 1581. En dat stuk handelt over Overhoven!

*Die von Overhoven haben sich beklagt, das
die von Sittard so von dem Bismarck
haben klagt die ist also lang geseit, die
von Sittard so sehr verdorben, das man
den nicht mehr mit darlange geseit
noch so sehr sein*

Zoals toendertijd gebruikelijk is de tekst geheel in de Duitse taal gesteld, de officiële taal in het Land van Gulik. Het is met een ganzeveder geschreven en voor de hedendaagse mens vrijwel niet te ontcijferen. Door de bereidwillige medewerking van de heer Kreukels, archief-ambtenaar bij de gemeente Sittard, zijn wij echter in staat kennis te nemen van de inhoud van het stuk, dat voor ons, Overhovenaren, toch wel zeer interessant is.

Inhoud van het stuk

In het onderhavige stuk worden twee onderwerpen aangesneden. Het eerste is een klacht van de Overhovenaren, die overigens, blijkens de genomen beslissing, gegrond wordt verklaard. De aanhef van dit gedeelte luidt: „die von Overhoven haben sich beklagt”. Het blijkt te gaan over het voetpad naar en van het kleine bruggetje dat langs de oude beek (alde Bach) loopt; dit voetpad is in een dergelijk slechte staat, dat men er gaan noch staan kan.

Als antwoord op de klacht wordt beslist, dat op de eerstvolgende zondag in de kerk zal worden aangezegd, dat iedere eigenaar zijn stuk grond aan de beek helemaal in orde te maken heeft en zo dat niet gebeurt zoals het hoort, de burgemeester op kosten van de nalatige dit karweitje zal laten opknappen.

Bedoeld wordt in dit geval het langs de beek lopende voetpad, waarlangs de Overhovenaren de stad konden bereiken. Van een dergelijk voetpad moet men zich geen al te grote

voorstelling maken, gezien ook de aard van de klacht. Verdere verbindingen met de stad had Overhoven niet. In tegenstelling tot de andere stadspoorten, had de Limbrichter (ofwel Lijmberger) poort slechts twee voetpaden (aan weerszijde van "de alde Bach") die naar het Noorden liepen en via Overhoven de verbinding met onder andere Nieuwstadt onderhielden.

Dieselben

Het tweede onderwerp heeft rechtstreeks te maken met de kerk: voor de vervulling van hun godsdienstplichten waren de Overhovenaren aangewezen op de Grote of St. Petruskerk, die binnen de wallen gelegen was. Om ter kerke te gaan moest men dus de stadspoort passeren. En die was, juist met het oog op de onzekere toestand van die dagen, meestal gesloten. Als de inwoners van Overhoven groepsgewijze voor de poort opdaagden, ging de deur open, waarvoor de poortwachter te zorgen had. Maar ... juist deze Lijmberger Poort had nog een klein poortje terzijde; en als de poortwachter eens over zijn hart streek kon men daar nog vlug binnen de wallen geraken!

En dat tweede poortje is onderwerp van het tweede deel van het stuk uit 1581. Gezegd wordt dat "dieselben (dus die van Overhoven, red.) haben beghert, dass man auf den Sonn- und Heiligtagen, auf welche Predigt geschieht, das kleine Pfortzchen an der Leimberger Pfortzen offen halten lassen wollt".

Uit de verdere inhoud blijkt, dat de grote poort "der Predigt halber" (dus omwille van de preek) gesloten werd en dat de laatkomers daardoor "nicht bei der Hand sein können". Als de kleine poort derhalve open gehouden werd, was er geen moeilijkheid want die zouden dan "auch inkommen und zur Predigt kommen mögen".

De kerk

Uit beide stukken blijkt welk een rol de kerk in het leven van die tijd speelde; beide onderwerpen staan met de kerk in verbinding: het voetpad dat ter kerke voert en de zorg dat ook laatkomers toch in iedergeval de preek zouden kunnen aanhoren.

Mede daardoor is dit verhaal thans ter sprake gekomen, nu de kerk van Overhoven haar jubileum viert. Uit het stuk van 1581 blijkt heel duidelijk, hoe moeilijk het voor onze voorouders geweest is, toen zij, gedurende vele eeuwen geen eigen kerk onder handbereik hadden.

(met dank aan Stadsarchief Sittard en via het boek "Sittard, Gulikse Stad" aan de heer A.E.L. Jonkergouw).

vervolg van pag. 12:

paalde plaats. Meestal in sagen is dat dan ook de plaats waar de geesten vandaan zijn gekomen, althans naar de opvatting van de tijdgenoten. In dit geval blijft daar geen twijfel over: het veen- en broekland van Wehr, dat men vanuit Broeksittard, en zeker van het Duustergetseke op de Kollenberg, heel duidelijk kan zien liggen op Duits grondgebied. Voorheen was dit gebied op de oever van de Rode Beek nogal ontoegankelijk; het was levensgevaarlijk zich in dit moerassig gebied te wagen. Mede daardoor gold het als verblijfplaats voor spoken, geesten en allerhand gespuis, dat de bijgelovige lieden van die tijd niet onmiddellijk konden thuisbrengen.

Pluim voor voorouders

Zoals elk verhaal heeft ook deze sage een moraal: het boze wordt gestraft en het goede zegeviert. Behalve een moraal is er echter ook een conclusie. En die is nogal vleierend voor onze voorouders. Zij zijn immers de vromen, die gehinderd worden bij de vervulling van hun zondagse godsdienstplichten. Geduldig, en wetend dat zij gelijk zullen krijgen, wachten zij af. En wat zij afwachten gebeurt inderdaad: de smid ontloopt zijn straf in genen dele!

En daarom mag dit verhaal over onze verre voorouders nog wel eens verteld worden op het gouden feest van de kerk!

(De feitelijke gegevens voor dit artikel zijn ontleend aan het boek van rector Welters/Pierre Kemp en aan het genoemde „Wo dan in Zitterd" van Jac.L. Offermans).

Euverhaove wie 't vruiger waar.

„De jonge wacht” Overhoven (1938)

In deze aflevering gaan we terug naar het verleden met een vereniging of beter gezegd een jongensclub die zich de „Jonge Wacht” noemde.

De „Jonge Wacht” was een vereniging die veel overeenkomst met de ook heden nog bestaande verkennergroepen kende.

De nodige informatie én de foto bezorgde mij Henk Barten (op de foto staande op de laatste rij, hoog boven zijn kameraden uitstekend) en van Thei Krekels (knielend op de eerste rij, derde van links. Vol enthousiasme vertelden zij over „dae sjone auwe tied!”

Bivak op hooizolder

„Wij hielden ons vooral bezig met spoorzoeken, kaartlezen, we speelden de vroeger bekende spelletjes zoals vlag veroveren, boompje verwisselen en tevens leerden de leiders ons een aantal wetenswaardigheden over de planten- en dierenwereld,” vertelt Henk Barten.

Meteen voegt hij er echter aan toe: „Het grote onderscheid met de verkenners was, dat de „Jonge Wacht” bivakkeerde (b.v. in een boerderij op de hooizolder), terwijl de verkenners tenten opslaan in het veld.”

„Wij vormden in het veld een klein geniegroepje, omdat we zelfs met beperkte hulpmiddelen bruggetjes over waterlopen konstrueerden,” aldus dhr. Barten.

Blokhutten in 't Kaar

„Jao, in 1938, toen waar ich teen jaor,” zegt Thei Krekels bij het zien van de foto. „De oprichting was geloof ik rond 1935 en wij oefenden ook veel in 't Kaar” weet hij zich te herinneren.

Om zijn woorden kracht bij te zetten vertelt Thei over de zelfgebouwde blokhutten die in 't Kaar stonden (op de plaats waar nu het café-gedeelte ligt). In deze hutten werd de Jonge Wacht o.a. de moeilijke kunst van het knopen leggen bijgebracht.

Uniform en ochtendgebed

Op mijn vraag waarom er op de foto een aantal leden mét en ook zonder uniform staan, wordt mij duidelijk gemaakt, dat om het uniform te 'verdienen' een soort examen moest worden afgelegd, oftewel vrijer vertaald: er moesten een aantal proeven worden afgelegd.

De jongens moesten proeven afleggen o.a. in het knopen leggen, spoorzoeken en bepaalde wetenswaardigheden over de natuur.

„Ja, en zelfs een ochtendgebed moest ieder lid kennen,” vertelt Thei Krekels glimlachend.

Tot slot komen wij nog even terug op de foto, zoals reeds vermeld daterend uit 1938 en genomen voor de oude hoofdingang van 't Kaar (tijdens de recentelijke renovatie is deze ingang dichtgemetseld).

De Jonge Wacht poseren hier met hun leiders en geestelijk verzorger pater Van den Heuvel.

Geheel links dhr. T. Extra en geheel rechts de heren G. Grijs en P. Briels. Enkele bekende namen van de foto: voorste rij knielend van links naar rechts: L. Jessen, P. Geilen, Th. Krekels, H. Houben en G. Houben.

In het midden met wit hemd J. Jessen, op de derde rij, vijfde van links L. Beaumont.

Broer Mathieu

„En mijn broer Mathieu zit op de eerste rij als tweede van rechts,” vult Henk Barten nog aan, als afsluiting van ons gesprek over de „Jonge Wacht” van Overhoven.

Mij rest dan alleen nog Henk Barten en Thei Krekels vriendelijk te danken voor hun medewerking.

Frans Cremers

't Kaar draait op volle toeren!

„Oos Kaar” draait nu op volle toeren, het is elke dag open behalve op maandag, dan zijn er in principe geen activiteiten.

Als het spreekwoord „de eerste klap is een daalder waard” een stuk waarheid in zich bergt, dan gaat „Oos Kaar” z'n naam eer aan doen en belooft het een gonzende bijenkorf te worden, maar dan met menselijke bijen die vol activiteiten in- en uitvliegen.

Zo was het ook met de „Open Huis-dagen”. We zagen vele oud-bekenden, maar het aantal nieuwe gezichten was ook veelbelovend. Als bestuur waren we trots dat we nu eindelijk het gebouw aan het publiek konden tonen, het resultaat van bijna vier jaren vergaderen en plannen.

Men was over het algemeen verwonderd over de metamorfose welke het oude gebouw ondergaan had, want uiteindelijk is het gebouw het volgend jaar 60 jaar oud of misschien wel 60 jaar jong zoals het er nu bij ligt.

Tegen het einde van het jaar hopen wij het gehele gebouw gerenoveerd te hebben, want de berichten over de z.g. 2e fase zijn alleen maar gunstig. De D.A.C.W. (Dienst aanvullende cultuurtechnische werken) en Provincie en Gemeente hebben inmiddels hun medewerking toegezegd.

Parkeervoorziening

Het bestuur heeft de verantwoording van de vereiste parkeergelegenheid ook op zich genomen. Deze komt achter het gebouw.

Bovendien is er een verzoek aan B. en W. gericht om zo snel mogelijk tot een definitieve en uitgebreide parkeervoorziening in dit gedeelte van de wijk te komen.

Ondanks al deze goede berichten heeft 't bestuur toch nog zorgen om alles in goede banen te leiden, want het is beslist niet gemakkelijk om ieder op zijn of haar specifieke wensen te bedienen.

Samen met het echtpaar Deuss-Klinkers blijven we echter ons best doen.

Ook al komen de beloofde subsidies niet op tijd, geld opnemen voor dit soort onvoorziene posten is momenteel erg kostbaar, dit geldt ook voor een stichtingsbestuur.

Stichtingsbestuur Oos Kaar

D.V.O.

voetbal - jeugdafdeling

Beste ouders,

Namens de jeugdafdeling D.V.O.-voetbal stellen wij u in de gelegenheid uw kinderen in de leeftijd van 6, 7 en 8 jaar die willen voetballen alsnog op te geven, tel. 23230; indien mogelijk vóór 1 juli.

Natuurlijk zijn oudere jeugdleden ook welkom, vooral om de jongste categorie te stimuleren.

Tevens vragen wij nog enkele ouders om 's zaterdags de kinderen mede te begeleiden.

Sittardia - DVO handbal

Het Pinksterweekend stond in Overhoven in het teken van handbal. Voortreffelijk zoals deze vereniging ook dit jaar weer prominente ploegen naar Overhoven wist te halen.

Er viel dan ook op zaterdag en zondag van heerlijke handbalduels te genieten.

Van klein tot groot werd er op zeer sportieve wijze gestreden om de hoogste eer. In 2 dagen meer dan 400 duels, wat natuurlijk een geweldige organisatie meebrengt.

Het doet je dan ook goed zoveel spelers, speelsters en toeschouwers bij elkaar te zien.

Team junioren 1, kampioen in hun afd. toernooi

Tenslotte kon 's avonds vermoeidheid, overwinning of teleurstelling worden verwerkt in het vernieuwde Kaar met 2 fantastische feestavonden en werd er 's maandags besloten met Frùhschoppen.

Ook nu bleek weer dat Overhoven een wijk is waar sport een hoge plaats inneemt.

Sittardia-D.V.O.: gefeliciteerd met wederom een geslaagd toernooi!

N.B. Door plaatsgebrek kunnen we uitslagen van het toernooi niet vermelden, maar we willen niet nalaten te wijzen op het feit dat menig team van de organiserende vereniging een prijs in de wacht wist te slepen.

Programma in augustus

17-24 aug. Senioren-selectie: toernooi in Tsjecho-Slowakije! Deelname uit alle Oosteuropese landen.

22 aug. Toernooi Munstergeleen voor de overige teams.

28-29 aug. Internationaal toernooi in de zaal van Sittardia-DVO, met deelname Nederlandse top- en Oosteuropese clubs.

Trainingen

De trainingen worden hervat op 4 augustus 1981 voor de senioren en junioren. Voor de overigen 15 augustus 1981.

Op de foto eerste rij de kampioenen van de BC TIP; v.l.n.r. W. Jumpers (poedelprijs), W. Sievers, J. Feron (individueel kampioen), D. Massink (kampioen groep B) en J. Coppens.

Biljartclub tip Overhoven

Op zaterdag 23 mei j.l. sloot de BC TIP uit Overhoven het seizoen '80/'81 af.

Dit gebeurde op bovengenoemde datum met een feestavond en een onderlinge biljartcompetitie in het clublokaal café Kerkzicht.

De TIP-leden waren in twee groepen verdeeld (A en B). Na spannende wedstrijden werden de volgende uitslagen gerealiseerd:

Groep A:

- no. 1 J. Feron
- no. 2 W. Sievers
- no. 3 B. Devies
- no. 4 E. Harbers

Groep B:

- no. 1 D. Massink
- no. 2 J. Coppens
- no. 3 P. Lebon
- no. 4 B. Koevoets

Bovendien werd J. Feron **individueel kampioen** en kreeg W. Jumpers de „poedelprijs”.

Dit voor wat betreft het sportieve gedeelte van de avond.

Na „de sport” werd er stevig gefeest bij het uitluiden van het biljartseizoen, waarbij als laatste zeker vermeld dient te worden dat drie leden van de BC TIP een prachtige imitatie van de (dames)popgroep LUV ten beste gaven.

Namens het bestuur v/d BC TIP

Vakantie

Zoals u misschien nog weet van voorgaande jaren, komt er in de maand juli geen wijkblad uit.

Vele van u en natuurlijk ook de medewerkers van het wijkblad zullen die maand met vakantie gaan (zijn).

We verlaten even ons dagelijks ritme om dichtbij of veraf onze „accu” op te laden.

In de loop van de maand augustus hopen wij weer een wijkblad te verzorgen. Tijd genoeg dus om kopij in te leveren. Heeft u een mededeling, een berichtje, een op- of aanmerking t.a.v. aangelegenheden betreffende onze wijk, heeft u verenigingsnieuws, kortom: heeft u kopij voor ons wijkblad, lever dit gerust in bij een van de medewerkers, wiens adres u elders in dit blad vindt.

Tenslotte maken wij hierbij van de gelegenheid gebruik u een fijne vakantie met vele ontspannen uren en mooi weer toe te wensen!

De redactie

**boekjes, formulieren,
kaarten, enveloppen, rekeningen, folders
wij drukken het allemaal**

De mogelijkheden van offset zijn
nu eenmaal bijna onbeperkt en in-
dien u zelf uw origineel wilt typen
of tekenen, wordt uw **offsetwerk**
nog voordeliger.

BOEKJES in alle mogelijke vormen en formaten

LICHTDRUKKEN EN FOTOKOPIEËN

Offset
Kurver
Sittard
BV

rijksweg noord 54
6131 cm sittard
tel. 04490-16830

PUZZELEN??

VRAAG UW WINKELIER NAAR
HET KRUISWOORD

Brood- en banketbakkerij
H. HONINGS
Heistraat 30
Tel. 14709 - Sittard

Autobedrijf

KEES van der VLIET

Tunnelstraat 2a tel. 04490-19997 Sittard

**Moderne Snackbar-Friture
„DE OUDE HEI”
Oude Heiweg 7 - Overhoven**

Naast normale snacks onze specialiteiten:
Vers gegrilleerde haantjes
Verse saté en sjasliék
Diverse soorten hamburgers en
Schnitzels
Vers ijs

Iedere dag zijn wij geopend van 16.00 tot 24.00 uur.
's Maandags gesloten.

Voor alle dranken
iedere week op vrijdag en zaterdag in Overhoven

de rijdende drankenservice van

J. H. DRUMMEN
Kan. v. Nuysstraat 18
Schinveld

Tevens verhuur van tapkranen, stoelen, tafels, etc. etc.